

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัด
สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

The Academic Administration of Educational Extension School in Special Areas
under the Office of Suratthani Educational Service Area 1

จักรพงษ์ บุญช่วย *

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาดะกาญจน์**

ดร. ทรงพล ไสภณ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 95 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ 1. สถานภาพของผู้ตอบคำถาม 2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ 3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ (2.98) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2.64) และการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (2.59) และแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ ที่เสนอแนะที่ได้รับมากที่สุด คือ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามเป้าหมายและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมครูให้สอดคล้องกับหลักสูตรพร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามตัวชี้วัดของแต่ละช่วงชั้น และควรส่งเสริมให้ครูร่วมกันวิเคราะห์ จุดประสงค์ การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

This purposes of this study were to determine the problems and the way of the academic administration of educational extension school in special areas under the office of Suratthani Educational Service Area. 95 population of the research were the school administrators and teachers. The data collection instrument was questionnaire, and the statistics utilized in the data analysis were means (μ) and standard deviation (σ).

The findings of the study revealed the problems of the academic administration as a whole were at a moderate level. The most problematic aspects were the educational administration in special areas (2.98), the research for educational quality development (2.64), and the measurement and evaluation including prior learning transfer (2.59) respectively. The ways of the academic administration suggested at a high level were the meeting together among the administrators, the teachers, and the Basic Education Committee. Besides, teacher training on School Based curriculum development, teaching and learning materials should be done appropriately in analyzing learning objectives applied to produce evaluation tools should also be implemented.

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ รู้จักนำความรู้มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตตนเอง ชุมชน และสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างเสมอภาค สร้างสรรค์ เป็นพลเมืองที่มีวินัย และความรับผิดชอบ รู้จักใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับสูง สามารถพัฒนาอุปนิสัยใจคอ ความคิดความอ่าน พฤติกรรมไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพิ่มขึ้น (วิทยากร เชียงกูล, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีหน้าที่ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาภาค

บังคับให้แก่โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร โรงเรียนจึงเป็นสถาบันหลักของการจัดการศึกษา จึงทำหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนและดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตร วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษา ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน ออกเป็น 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญมากสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริม

การเรียนรู้ทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่พิเศษ เกาะแก้ว คือ อำเภอกะสมุย เกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน มีจำนวนบุคลากร 95 คน และจากการรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) ครั้งล่าสุด พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่พิเศษ เกาะแก้ว มีปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาหลัก อันเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ครบชั้นและสอนไม่ตรงวิชาเอก ซึ่งขาดความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1, 2555)

จากที่กล่าวมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ(เกาะแก้ว) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ(เกาะแก้ว) สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป อีกทั้งยังไม่ปรากฏงานวิจัยลักษณะดังกล่าวในประเทศไทยมาก่อน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

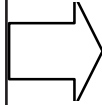
1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต1 ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ตัวแปรต้น

1. ขนาดของโรงเรียน
 - ขนาดเล็ก
 - ขนาดกลาง
 - ขนาดใหญ่
2. สถานภาพของบุคลากร
 - ผู้บริหาร
 - ครู
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - น้อยกว่า 5 ปี
 - 6-10 ปี
 - มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
6. ด้านการนิเทศการศึกษา
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
8. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
9. ด้านการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านเกาะเต่า โรงเรียนบ้านโฉลกหล้า โรงเรียนบ้านเกาะพลวย โรงเรียนบ้านอ่างทอง โรงเรียนวัดภูเขาทอง และโรงเรียนบ้านหน้าค่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูจำนวน 95 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีคำถามทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบคำถาม จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน สถานภาพของบุคลากร และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการ

เรียนรู้และการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1987 cited in Best & Kahn, 1993) ใน 9 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่พิเศษ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญ 1, 2, 3

แล้วนำมาหาค่าถ่วงน้ำหนัก ค่าร้อยละ และจัดอันดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มประชากร

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ไปแสดงต่อผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อขออนุญาตให้เก็บข้อมูลครั้งนี้

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้กลับคืน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติที่ใช้ได้แก่ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้สถิติเชิง

พรรณนา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้านและรายข้อ

3. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ รองลงมา ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนด้านนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามลำดับ

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา มีความสำคัญอันดับ 2 คือ จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความ

รู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำคัญอันดับ 3 คือ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิวัฒน์ สุวรรณอภิชน, 2553 และวิชิต บุเลิศ, 255) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งพบว่าปัญหาที่สำคัญต่อการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ คือ ปัญหาด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการสำรวจและสอบถามผู้บริหาร และครูโดยใช้คำถามปลายเปิด พบว่าโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ครึ่งล่าสุดต่ำเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต1,

2555) ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับหลักสูตร ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก และมีครูสอนไม่ครบชั้น ปัญหาด้านการจัดการนำแผนสู่การจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล พบว่าโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยครูไม่ได้สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ แต่ส่วนใหญ่จะสอนตามหนังสือเรียน และการวัดผลประเมินผลก็ไม่เป็นไปตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้(ประสิทธิ์ จิตวัฒนกุล, 2553 และ ชีรพงษ์ สำเร,2553)

2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า (ด้านที่ 1-9) 1) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา 2) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ จัดอบรมครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาอุปกรณ์ให้ตามความเหมาะสม 3) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ 4) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มีระดับความสำคัญ

อันดับ 1 คือ ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ ควรจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ 6) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนกำหนดปฏิทินดำเนินการนิเทศ 7) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ จัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 8) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ ให้การสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 9) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียน ที่มีระดับความสำคัญ อันดับ 1 คือ แก้ปัญหาเกี่ยวกับครู การขาดแคลนครู โรงเรียนส่วนใหญ่มีครูไม่ครบชั้น ครูย้ายบ่อย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูต่างถิ่น การวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน คาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งพบว่าปัญหาที่สำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ คือ ปัญหาการดำเนินงานวิชาการส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้โดยมีข้อจำกัดในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบ

ประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการอีกทั้งยังพบว่าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดการมีส่วนร่วม ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาขาดการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (วัฒนา โรจน์เจริญชัย, 2552 และ สุรีย์พร ระดมกิจ, 2552)

นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยของ (โสภางษ์นาคเพ็ชร, 2553 และ ทับทิม ปาเงิน, 2552) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ซึ่งพบว่าปัญหาที่สำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการคือ การพัฒนาระบบการเรียน การพัฒนาหลักสูตร และสถานศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างไรก็ตามพบว่าโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียน ซึ่งขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนมีปัญหาไม่ผ่านการประเมินภายนอก รอบ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เนื่องจากขาดความสอดคล้องของพันธกิจต่างๆ ของสถานศึกษากับแผนปฏิบัติงานราชการ 4 ปี ซึ่งส่งผลให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ครึ่งล่างสุดต่ำเกือบกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการศึกษางานวิจัยและการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนวัดสิงห์ขร อำเภอดอนสัก

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Best Practice) ในด้านการขาดแคลนครู และครูสอนไม่ตรงวิชาเอก โดยการ 1) การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนวังไกลกังวล โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักเรียนในขณะทำการเรียนการสอน 2) ในบางรายวิชาเชิญวิทยากรท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรพิเศษในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากวิสัยทัศน์พันธกิจเป้าหมายและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรจัดอบรมครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนตามตัวชี้วัด และโรงเรียนขยายโอกาสทางการ

ศึกษาควรส่งเสริมให้ครูร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นการแก้ไขปรับปรุงปัญหากับระบบการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาอื่นๆ ต่อไป และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารและระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในด้านที่มีสภาพปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนให้ตรงกับวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของแต่ละโรงเรียน ในการศึกษางานวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำให้มีการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพและสำรวจควบคู่กันไปด้วย เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของงานวิจัย

บรรณานุกรม

- ทับทิม ปาเงิน. (2552). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ใน
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการ
ศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธีรพงษ์ สำเร. (2553). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียน
มิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. งานนิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ประสิทธิ์ จัตุพัฒนกุล. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอแก่งหาง
แมว จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต บุญเลิศ (2555). การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา
อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
ศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิวัฒน์ สุวรรณอภิชน. (2553). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรีย์พร ระดมกิจ. (2552). การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การ
ประถมศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.